

MUSİBET ANINDA TESLİMİYET:

ALLAH'A DAYANMAK

Bismillâhirrahmânirrahîm.

El-Hamdü lillâhi Rabbi'l-âlemîn. Hamden kesîran tayyiben müberaken fîh. Kemâ yen-beğî li-celâli vechihî ve li-azimi sultanih. Ve's-salâtu ve's-selâmu alâ seyyidinâ Muhammedin. Ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebi'ahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn.

Emmâ ba'd:

Fe-kale'n-nebiyyü sallallahu aleyhi ve sellem;

رَبِّي مَنْ أَصَابَهُ هَمٌّ أَوْ غَمٌّ أَوْ سَقَمٌ أَوْ شِدَّةٌ فَقَالَ: اللَّهُ
لَا شَرِيكَ لَهُ كُشِفَ ذَلِكَ عَنْهُ

Men esâbehü hemmün ev ğammün ev sekamün ev şiddetün fe-kâle Allahu rabbî lâ şerike lehû küşife zâlike anhu.

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Peygamber Efendimiz sallallahu aleyhi vessellem buyuruyor ki;

Bir kimseye üzüntü, endişe, hastalık veya bir zor tahammül edilir musibet isabet ederde.

O da.

Allahu rabbî lâ şerike lehû derse. Benim Rabbim Allah. Onun şerîki nazîrî yoktur. Olanlar onun kaderi derse.

Küşife zâlike anhu. Böyle demesi onun üzerinden, bu üzüntü, kederin, gammın, tasanın, musibetin gitmesine sebep olur, gitmesini sağlar.

Allahu rabbî lâ şerike lehû. Rabbim Allah onun şerîki nazîrî yok. O kadar.

مَنْ أَصَابَتْهُ فَاقَةٌ فَأَنْزَلَهَا بِالنَّاسِ لَمْ تُسَدِّ فَاقَتَهُ وَمَنْ
أَنْزَلَهَا بِاللَّهِ أَوْشَكَ اللَّهُ رَبِّي لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ بِالْغِنَى
إِمَّا بِمَوْتٍ عَاجِلٍ أَوْ غِنَى عَاجِلٍ

Men esâbethü fâkatün fe-enzelehâ bi'n-nâsi lem tuseddü fâkatühû ve men enzelehâ billahi ev şekallahu lehû bi'l-ğınâ immâ bi-mevtin 'âcilin ev ğinen 'âcilin.

Bu hadîs-i şerîf İbn Mes'ûd radiyallahu anh'den, Ahmet b. Hanbel, Ebû Dâvud, Hâkim ve Beyhakî gibi hadîs âlimleri tarafından kitaplarında nakl olunmuş.

Men esâbethü fâkatün. Bir kimseye yoksulluk gelmişse, mahrumiyet, yoksulluk, fakirlik varsa üzerinde.

Fe-enzelehâ bi'n-nâsi. Bu fakirliğini yoksulluğunu insanlara anlatıp ta, duyurur da, onlardan medet umarsa.

Lem tuseddü fâkatühû. Bu fakirliği ondan gitmez. El açar, avuç açar, insanlardan ister, bekler, onlardan yardım dilerse, bu fakirlik ondan gitmez. Çünkü Allah'tan istemiyor. İnsanlardan medet umuyor. Hâlbuki zenginliği fakirliği veren Allah. O fakirlik ondan gitmez, devam eder. Onun için görürsünüz adam sizin tanıdığınız zamanlardan ta nice zamanlara kadar hep dilencilikle meşgul olur. Ya zenginlemedin mi bu kadar para veriyorlar. Bitmez. Öyle gelir öyle gider. İhtiyarlar gider. Yoksulluk, fakirlik içinde ölür gider.

Ama. Ve men enzelehâ billahi. Eğer Allah'a derdini açarsa, Ya Rabbi! Çok yoksul düştüm, çok muhtaç duruma düştüm. Tahammül edecek gibi olmadı çok sıkıntıdayım Allah'ım. Sen benim imdadıma yetiş. Sen bana yardım eyle. Sen bu fakru zaruretten kurtar gibi. Allah'a arz eder Allah'tan umar. Allahtan beklerse.

Ev ŧekallahu lehû bi'l-ğınâ. Allahu Teâlâ hazretleri muhtemeldir ki, kuvvetle muhtemelidir ki onu o fakirlikten kurtaracaktır. Zenginliğe ulaştıracaktır.

İmmâ bi-mevtin 'âcilin. Ya bir çabuk gelen ölümlle, ahirette yani büyük mükâfat verecek. Ya da.

Ev ğinen 'âcilin. Yahutta çarçabuk gelen bir zenginlikle o fakirlikten kurtarır. Allah'a arz ederse.

a. Kur'an'ı Hafife Almak: Cehenneme Giden Yol

Üçüncü Hadîs-i şerîf.

مَنْ أَصْبَحَ مَحْزُونًا عَلَى الدُّنْيَا أَصْبَحَ سَاخِطًا عَلَى
رَبِّهِ وَمَنْ أَصْبَحَ يَشْكُو مُصِيبَتَهُ نَزَلَتْ بِهِ فَإِنَّمَا
يَشْكُو رَبَّهُ وَمَنْ دَخَلَ عَلَى غَنِيٍّ فَتَضَعَّعَ لَهُ ذَهَبَ
ثُلْثًا دِينَهُ وَمَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ فَدَخَلَ النَّارَ فَهُوَ مِمَّنْ
هُزُوا اتَّخَذَ آيَاتِ اللَّهِ

Men asbaha mahsûnen ale'd-dünyâ asbaha sâhıtan alâ rabbihî ve men asbaha yeşkû musîbetehû nezelet bihî fe-innemâ yeşkû rabbehû ve men dehale alâ ğaniyyin fe-teda'da'a lehû zehebe sülüsâ dînihî ve men karae'l-

kur'âne fe-dehale'n-nâre fe-hüve mimmeni't-tehaze âyâtillahi hüzüven.

İbn Mes'ûd, Abdullah radiyallahu anh'den.

Diyor ki; Efendimiz sallallahu aleyhi ves-sellem bu rivayete göre:

Men asbaha mahsûnen ale'd-dünyâ. Dünyalığa mahzun olarak sabahlayan. Yahu param yok, malım yok, yiyeceğim yok, işim bozuk filan çok üzüntüyle sabaha kim dünyalık sebebiyle, dünyevi bir mahrumiyetinden dolayı mahzun olarak sabahlarsa.

Asbaha sâhıtan alâ rabbihî. Rabbına kızgınmış gibi sabahlamış olur. Çünkü o mahrumiyeti takdir eden Allah. İşte bütün mesele, her şeyin Allahtan olduğunu bilmekte. Yani imanın ince tarafı bu. *Lâ ilâhe illallah.* Allah'tan başka tanrı yok demek. Sadece Allah var demek ama. *Lâ havle velâ kuvvete illâ billâh.* Bütün güç kuvvet Allah'ın elinde demek. Her şey Allah'tan demek. İşte herkes orada imtihanı kazanamıyor. *Lâ ilâhe illallah* tamam. Şeriki naziri yok Allah bir. Amma her şey Allah'tan. Hadi bakalım tahammül et. Kim sabahleyin tahammül etmeden mahsun olarak

kalkarsa, Rabbına kızmış kızgınmış gibi sabahlamış olur.

Ve men asbaha yeşkû musîbetehû nezelet bihî. Kendisinin başına çökmüş olan musibeti etrafa anlatıp şikâyet eden kimse. Ya sorma kardeşim, başıma neler geldi, benim başıma gelen şey dünyada şimdiye kadar kimsenin başına gelmemiştir. İvırda zıvırda bilmem ne de bilmem ne de bilmem ne de anlatıyor boyuna. Musibetini şikâyet ediyor.

Fe-innemâ yeşkû rabbehû. Sanki bu Rabbinin şikâyet ediyor demektir. Çünkü o musibeti gönderen Allah.

Ve men dehale alâ ğaniyyin fe-teda'da'a lehû zehebe sülüsâ dînihî. Bir zenginin yanına girip ona dalkavukluk eden kimsenin, zengin diye ona dalkavukluk eden, böyle boyun eğen, böyle alttan alan kimsenin dininin dindarlığının üçte ikisi gider yarıdan fazlası. Yüzde altmış altı demek. Yüzde altmış yedisi demek. Yarıdan fazlası gider.

Ne oluyor?

Zenginden bir şey umuyor da ondan. Hâlbuki adamın öyle hürmet edecek bir tarafı yok. Parası var diye onun yanına giriyor böyle bilmem Allah ömürler versin beyefendi

vesaire. Abi hürmet ederim, selamlar çakarım, takla atarım, şunu yaparım, bunu yaparım. Dininin üçte ikisi gider. Yüzde altmış altısı. Yüzde 66.666666 gider virgülden sonra. Duvara yazmaya başlasan bu tarafa kadar 66666 gider.

Ve men karae'l-kur'âne fe-dehale'n-nâre. Kim Kur'an okurda, buna rağmen yine cehenneme girecek kişilerden olursa, cehennemlik olursa, cehenneme girerse, Kur'an okuduğu halde cehenneme girmişse bir insan.

Fe-hüve mimmeni't-tehaze âyâtillahi hüzüven. Bu demek ki, Allah'ın âyetlerini eğlence yapan, Allah'ın ayetlerini ciddiye almayan, dalga geçenlerdenmiş de, ondan cehenneme giriyor demektir.

Yoksa Kur'an okuyup ta insan cehenneme girer mi?

Girmez ama bu girmiş. Demek ki Kur'an'ın âyetlerini ciddiye almadı, dalga geçti. Dalga konusu yaptı. Eğlence yaptı. Allah'ın âyetleri son derece ciddidir. İnsan onu duyunca, okuyunca, aklını başına toplayıp, mucibince amel etmeli. Gereğini yapmalı. Yapmıyor. Demek ki Allah'ın âyetlerini hafife alıyor, eğlence konusu yapıyor da, ondan oyuncak etmişte

Allah'ın âyetlerini, ondan cehenneme giriyor demektir.

Allahu Teâlâ hazretleri bize Kur'an-ı Kerîm'in kadrini, kıymetini bilip ona gereken hürmeti göstermeyi nasip etsin. Kur'an-ı Kerîm'le ilgili çalışmalarımızı ciddileştirsün, arttırsın. Kur'an-ı Kerîm'i oyuncak yapanlardan eylemesin. Başımıza bir mahrumiyet gelirse Allah'tandır diye sabredelim, mahsun olmayalım. Çünkü Allah'a kızmak gibi olur bu. Bir musibet inmişse onu herkese açmayalım, sabredelim, saklayalım, söylemeyelim. Çünkü söylerse Allah'ı şikâyet etmiş gibi olur. İnsanlara da hürmet edeceksek, Allah'ın sevgili kulu bu galiba diye ondan dolayı hürmet edelim, yoksa parasından dolayı hürmet etmeye Allah kızıyor. Zengine zenginliğinden dolayı hürmet edip tevazu gösteren, dalkavukluk yapanın dininin üçte ikisi gidiyor. Çoğu gidiyor, dindar, çok az bir şey kalıyor.

Ne yapacak?

Mert olacak, sakın olacak, vakur olacak. Zenginse zengin, Allah parayı ona vermiş ama yanlış iş yapıyor. Yanlış yaparsa söyler. Doğru iş yaparsa severim. Aferin be. Hem zengin hem

de şaşırmamış, şımarmamış aferin. Kardeşim ben seni seviyorum.

Neden?

Çünkü sen hem zenginsin, hem şımarmamışsın, öteki zenginler gibi değilsin. Ondan seviyorum. Yoksa öyle yapmasaydın sevmezdim ha haberin olsun. Geçen gün seni şöyle şöyle yaptığını gördüm, bir daha yapma bak, günah tır, böyle yaparsan bilmem ne.

Birisi birisine para vermeye kalkmış. Evliyâullahtan, büyüklerden bir tanesine.

Niye veriyorsun bu parayı demiş?

Demiş. İşte bir yere harcarsınız filan, ondan veriyorum. Demiş yanında bu verdiğiinden daha fazla çok para olmasını ister misin?

E isterim tabi demiş. Öyleyse sen bu parayı al demiş. Çünkü ben bunun çok olmasını hiç istemiyorum demek.

Demek ki ben zenginim, sen fakirsin demek ki demiş. Sen istediğine göre, senin ihtiyacın var paraya pula demiş. Benim hiç öyle bir arzum filan yok demiş. Râbia El-Adeviyye mübarek iki dirhem geçmiş eline, bir dirhemi bir avucuna almış, bir dirhemi bir avucuna almış böyle. Böyle koşarak gidiyormuş yolda.

Hasan-ı Basrî de onu çok severmiş. Konuşturmayı severmiş onu, böyle laf atıp.

Demiş ey cennet hatunu, böyle yumruklarını sıkmış nereye gidiyorsun böyle, telaşlı telaşlı?

Demiş ki ya Hasan-ı Basrî, elime iki tane dirhem geçti. Bu ikisini birbirinden ayırdım demiş. Bir ehlini bulup tasadduk etmeye gidiyorum demiş. Çünkü bu ikisi bir araya geldi mi, beraber ittifak ederler, fitne çıkartırlar demiş. En iyisi bunu bir an evvel alayım, fakirlere götüreyim diye öyle gidiyorum demiş. Yani yanlarında para pul fazla biriktirmemişler, fukaraya vermişler, işlerini görmüşler. Utanıyorum ben. Yani bakıyorum kardeşlerimizin çeşitli yönlerden, çeşitli sıkıntıları var. Birilerinin de çeşitli imkânları var. O sıkıntıları onlar karşılamıyor. Müslümanlar bankalara gidiyor, bankalardan faizler alıyor. Faizli paralar alıyor. Öbür tarafa veriyor. Bankayla iş yapıyor. Çok utanıyorum çok. Bankalar bizim harp açmamız gereken, Allah'la harp açmış olan teşkilatlar.

Çünkü faizi tutan destekleyen ne yapmış oluyor?

فَأَذْنُوا بِحَرْبٍ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ ۗ

*Fe'zenû bi-harbin minallâhi ve rasûlihi.*¹

Allah ve Rasûlu faizi yasakladığı halde, onu şey yapan kimse ne yapmış oluyor?

Allah'a harp ilan etmiş oluyor. Bizde onlara alet oluyoruz. Ben faiz almıyorum dese bile paramızı başkasına kullandırtıyoruz. Diyarı gurbet diyoruz, kâfirlerin diyarı diyoruz. Hâlbuki paranın nice insanın çok ihtiyacı var, banka da duruyor. Tabi bunda biraz da borç alanların borçlarına sadakat göstermemelerinin tesiri oluyor, geçen gün söylediğim gibi. Parayı alan vermek istemiyor. Birde para eskisi gibi sabit kıymetli değil. Enflasyon dolayısıyla devamlı azalan bir şey. Ondandır millet bu gibi hesaplar yapıyor, borç vermek istemiyor. On vericen sekiz alacaksın diyor. En iyisi diyor bankaya yatırayım.

Korunmak için giyinir. Sıcaktan ve soğuktan, dış tesirlerden korunmak için giyinir. Soğuğa karşı giyinir, üşümemek için. Veyahut harpte zırh giyinir, düşman kendisine silah attığı zaman, ok attığı zaman, kılıç vurduğu

¹ 2/Bakara, 279.

zaman, bir yeri kesilmesin diye. Yani koruyor onu.

İnsanoğlu aç durmaktan, az yemek yemekten daha uygun bir Őeyle benim nazarımda örtünmemiŐtir. Yani korunmamıŐtır. En güzel korunma Şekli bu. Çünkü insan çok yemek yediği zaman nefsi kuvvetlenir. Nefsi kuvvetlendi mi, her baba yiğidin nefsinin, arzularının önüne durması mümkün değildir. Nefis bir Şey istedi de onu yaptırmayacak bir babayiğit getirin beŐ tane yıldız vereyim, anlından öpeyim. Birde büyük mükâfat verelim, elbirliğiyle paraları toplayalım, sen aslansın, bir tanesin diye mükâfat verelim. Nefis bir Şey istedi mi ille yaptırır. Çok zor, nefsin karŐısında diretebilmek.

Uyku uyumak istiyorum. Hadi bakalım uyuma. Eskiler mübarekler uykuları geldiği halde uyumamak için gözlerine tuz sürerlermiŐ. Kapanmasın gözleri diye. Kapandı mı uyurum diye.

Hacı Bayram Camiinde hücreler var. Hücrelerin arka tarafında çiviler var. Sırtını dayamasın diye. Dayandığı zaman uyur diye. Yani uykulu, kahveyi Yemenli derviŐler kullanmıŐlar

ilkönce, uykuyu azaltıyor, gece ibadeti oluyor diye. Uyku istedi mi çok zor önüne geçmek, uyur insan.

Yemek istedi mi, çok zor önüne geçmek, insan çalar çırpar, vurur kırar yine karnını doyurmaya bakar. Komşunun elmasını koparır, haram helal demez filan. Çünkü karnı acıktı.

Acıkmış kudurmuştan beterdir diye bir söz vardır bizim memlekette. Acıktı mı her şeyi yapar, aç kaldı mı her şeyi yapar. Yani nefis istiyor çünkü. Bana yemek ver diyor, insanın nefsi istiyor, hadi bakalım diren. Yoo, ben yemem de.

Benim rahmetli amcazadem, babamın amcasının oğlu. Babadan amca. Askere gitmiş dağlara çıkmışlar askerlikte. Tatbikat olacak diye. Balıkesir'in dağlarına çıkartmışlar bunları. Tayın yok, kumanya yok, ekmek yok, yiyecek yok, askerleri öyle ne haliniz varsa görün diye çıkartmışlar dağlara, manevra. Aç kalmış. Hepsi aç kalmış. Hani harp halinde, aç kalınca ne yapacaklarsa yapsınlar, diye mi düşündüler yoksa başka bir şeyler mi oldu, bilmiyoruz artık. Neticede asker böyle bir yere çıktığı zaman, her birine torbayla yiyeceği dağıtılır. Dağıtmamışlar, aç kalmışlar. Bizim amca,

oda aç kalmış. Ama yani böyle az buz bir açlık değil uzunca bir açlık. Ne kadar olduğunu unuttum da, epeyce bir aç kalmışlar yani. Bunun üzerine askerler sağa sola saldırmışlar. Kimin bostan tarlası varsa girmişler, armudu varsa, elması varsa koparmışlar, üzüm bağlarını yağmalamışlar filan, çekirge sürüsü geçmiş gibi büyük tahribat yapmışlar. Fakat bizim amcazade, babamın amcazadesi dürüst insan. Çok dürüst. Dürüstlükte timsal olacak, misal olacak bir insan. Yememiş. Harama el uzatmam demiş. Haramı boğazımdan geçirmem demiş, yememiş. Ulen dayanmakta çok zor oluyor yahu ağladım demiş. Açlıktan ağlamış, ama yememiş. Ama yememiş, haramı yememiş. Ama öyle bir insan ki üç tane veya iki tane Seyhan'ı yan yana getir, benim amcam zade öyle. Yani 5 kişinin kaldıramadığı yükü kaldırır. Vücudu şöyle, tam böyle bu adamların kırk yıl uğraşıp halter kaldırıp böyle, body building çalışmaları yapıp da, vücut yapıyorlar ya, göğüsler şeyler filan, playboy mecmualarında resimleri çıkıyor, böyle şişirdiği zaman şuraları filan kürekleri böyle şey oluyor, onlar vız gelir tırıs gider. Bizim amcazadenin vücudu rahmetlinin böyle arkadan baktığın zaman, omuzlar

geniş, bel aşağıda ince. Her taraf sımsıkı adale. Kayış gibi. Yandan baktığın zaman o zamanda böyle. Yani ggs kısmı yukarıda göbek mbek yok. Yani o vücutla gel seni İstanbul da teşhir edelim deseler, vitrine koysalar, herkes hayran kalır vücuduna. Öyle kuvvetli. Öyle sağlam yapılı. Çünkü iki içmemiş, sigara içmemiş, haram yola sapmamış, namahreme bakmamış, dürüst, haramda yememiş öyle bir insan. Ulen bayağıda zor oluyor demiş, ağladım demiş. Ağlayacak bir insan değil. Erkek adam ağlamaz diye düşünen bir insan. Ama açlık ağlatıyor insanı.

Yani tabi daha başka şeyler, şehevani duygular. Nefsi bastırđıđı zaman yine tutamaz. Nefsi tutmak çok zor.

Neden?

Kuvvetlide onun için. Nefis insanı azgın bir at gibi dağdan dağa götürür, daldan dala tatar, parça parça eder nefis insanı. ekersin çekersin dizginini durmuş azgın nefis. Azgın nefis insana kumar oynattırır, zina ettirir, hır-sızlık yaptırır, adam ldrttrr, her şeyi yaptırır. Bu nefsin terbiye edilmesi lazım.

Terbiye edilmezse ne olur?

Felaket olur.

قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا ﴿٩﴾ وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا ﴿١٠﴾

“Kad efleha men zekkâhâ. Fe-kad hâbe men dessâhâ.”²

Kur’an-ı Kerîm de Allahu Teâlâ buyuruyor. Kim nefisini terbiye edebilmişse o felah bulur, terbiye edemeyende mahvolur. Çok önemli. Çok çok zor bir şey. Çok azılı bir şey. Nefis çok azılı, laf dinlemez, hizaya gelmez. E ne olacak hiç mi terbiye edilmez bu. Hiç mi yontulmaz mı yani bu haydut.

Hiç bir yola gelmez mi?

Gelir. En iyi çaresi aç bırakmaktır. Nefis aç kaldı mı Ramazandaki ikindiden sonraki halinizi düşünün. Nasıl kıpırdamak istemezsiniz. Nasıl birisi gelse kavga etmek istese, git ya dersiniz. Nasıl böyle süzülürsünüz. Açlık öyle süzer insanı. Hem eskilerde açlığı bizim gibi yapmamışlar. Eskilerin açlığı bir kaç gün bir kaç hafta sürenleri var yani. Hayret edecek bir şey. Ama biliyoruz ki Hint fakirleri yapıyorlar da tamam oluyormuş diyoruz yani. Kitapların yazdığına yoksa insan hayret ediyor yani. Uzun

² 91/Şems, 9-10.

zaman aç kalabiliyorlar, az yiyorlar. Haftada bir abdest alıyormuş.

Nasıl oluyor bu?

Uyku uyumuyor, yemek yemiyor, büyük abdeste çıkmıyor, küçük abdeste gitmiyor. Haftada bir abdest alırmış.

Aklın eriyor mu bunu?

Ciddi bir kitap yazıyor, ciddi kitaplar yazıyorlar yani. Haremi şerifin hudutları daire-sinde, yani 25 km'lik bir alan içinde, Kâbe'nin etrafında, abdest bozmamak için yaparmış bunu. Kâbe de hem ibadet ediyor, hem şey yapıyor haftada bir çıkıyor, abdestini alıyor, ondan sonra tamam. Abdest bozması yok. Yani nasıl şeye indirmişler. Nasıl hale gelmişler.

Şimdi nefis az yediği zaman hizaya gelir. Çok yediği zaman gemi azıya alır. Genel kural bu.

Onun için çok oruç tutmamız lazım bizlerin. Birde çok yemememiz lazım.

Burada bak, *killet-i taam* diyor.

Ne demek?

Killet-i taam demek; yemeği azaltmak demek. Bir tabak daha getir, bir tabak daha getir beğendiysen bir tabak getir, üstüne tatlı

gelsin, yanına salata gelsin. Meşrubattan iki tane, üç tanesini kenara koy, bilmem ne filan.

Böyle gitmiyor mu?

Bizim usül böyle gidiyor. Hâlbuki bunları azaltmak lazım.

Bu azaltınca işte ne oluyor?

Cenâb-ı Hakk'ın kulluğunu güzel yapması mümkün oluyor, kahrına gazabına uğrama durumundan kurtuluyor. Yoksa kazanın altına kürekle kömür atarsan, atarsan, atarsan, atarsan ne olur buhar kazanı?

Patlar.

Neden?

E altına attın, bunun bir haddi var, bunun fazlası olduğu zaman, ateşçi bunu bilir, ateşi atmaz. Ama sen boyuna küreği, daldırdın kömüre, attın içeri, daldırdın kömüre attın içeri, yandı yandı yandı, bu buhar ne yapacak?

İçeride durmaz, patlama yapar. Nefiste öyledir. Çok yedirdiğin zaman azar.

Onun için Peygamber Efendimiz Allahu Teâlâ hazretlerinin böyle buyurduğunu şey yapıyor. Kullar benim yanımda az yemekten daha güzel bir örtüyle örtünmemişlerdir. Bir

korunmayla korunmamışlardır. En iyi korunma şekli bu. Az yemek koruyor insanı. Günahlardan koruyor. Böylece Cenâb-ı Hakk'ın kahrına, gazabına uğramaktan koruyor. Bu işi azaltmamız lazım.

Hepimizin genel umumi, çoğunlukla, ekseriyetle derdimiz göbektendir değil mi?

Senin de öyle mi?

Benim amcamın böyle vücudu böyle, aşağı doğru, böyle değil. Tam öyle durduğun gibi işte. Tabi hali. Rahmetlinin.

Az yemek ve oruç tutmak.

Oruçların hangileri var?

Pazartesi, Perşembe günleri tutulan oruç. Sünnet oruçlar. Bugün kaçırdık mesela. Tutan varsa aferin. Allah kabul etsin. Pazartesi Perşembe günü oruçları var haftadı bu günlerde oruç tutardı Peygamber Efendimiz. Birde Arabî ayların 13-14-15.'de oruç tutardı Peygamber Efendimiz. Yani mehtaplı gecelerin gündüzlerinde.

Bu oruçlara ne denirdi?

Bu üç gün orucuna?

Eyyâm-ı Biyd, Biyd, beyaz kelimesiyle ilgili, ak günler. Ak gecelerin, mehtaplı

gecelelerin gündüzleri oruç tutmak. Şimdi bizim bu gün on biri bitti. Yarın on ikisi Cuma. Cumartesi Pazar Pazartesi üç gün Eyyâm-ı Biyd oluyor mesela. O oruçları tutardı Peygamber Efendimiz. Sonra belirli günlerde mübarek günlerde tutulan oruçlar var, Ramazandan başka Zilhiccenin ilk on gününde orucu çok tutardı. Şimdi Zilkade ayının içine girdik, Zilhiccenin 10'u yani Zilhiccenin girdi mi ilk on günde, yani Kurban Bayramındaki önceki günlerde oruç tutmak çok sevap.

Hele hele hele hangi oruç çok sevap?

Deftere yazacaktınız, takvimin kenarına notunuz olacaktı. Arefe günü orucu çok sevap. Hacca gitmeyenler için. Hacılar için değil. Çünkü arefe günü oruç tutanların geçmiş senin günahları da affolunuyor gelecek senenin günahları da affoluyor.

Bu ne demek?

Allah bir sene daha ömür verdi demek. Yani yaşatmayacağı zamanın günahını affetmek diye bir şey olmaz. Madem hem geçmiş senenin günahlarını affedeceğim buyurmuş hem gelecek senenin. Ne demek?

Bir sene daha yaşayacak demek. Yaşamayı garantiliyor demek. Aklını kullanırsan öyle olduğunu anlarsın. Hem geçmiş senenin günahları affoluyor hem gelecek senenin günahları. Bir sene ömür veriyor ve onun içindeki günahlarını da affedeceğini de vaat ediyor Cenâb-ı Hakk. Güzel mühim bir oruç. Onuda deftere, takvimin kenarına yazıp, kırmızı işaretle işaretleyip, yıldızlayıp yaldızlayıp, herkese o gün oruç tutturmak lazım gidemeyenler. Hacca gidenler için mekruh. Hacca gidenler hac vazifesini yapacak orada o vazifeleri yapmak için oruç tutmamak gerekiyor. Ama hacca gitmeyenler arefe günü orucunu, kurbandan bir gün önceki orucu unutmasınlar.

Evet, oruç tutmak ve yemeği azaltmak en iyi örtü. Günahlara karşı, Allah'ın kahrına, gazabına karşı koruyucu en iyi çare bu.

b. İmtihanla Gelen Arınma

قَالَ اللهُ تَعَالَى: إِذَا ابْتَلَيْتُ عَبْدِي الْمُؤْمِنَ فَلَمْ
يَشْكُنِي إِلَى عَوَادِهِ أَطَلَقْتُهُ مِنْ أَسَارِي ثُمَّ أَبَدَلْتُهُ
لَحْمًا خَيْرًا مِنْ لَحْمِهِ وَدَمًا خَيْرًا مِنْ دَمِهِ ثُمَّ
يَسْتَأْنِفُ الْعَمَلَ

*Kâlallahu teâlâ ize'bteleytü abdî el-
mü'mine fe-men yeşkünî ilâ 'uvvâdihî atlak-
tühû min üsârâ. Sümme ebdeltehû lahmen
hayran min lahmihî ve demen hayran min de-
mihî sümme yeste'nifü'l-amele.*

Ebû Hüreyre radiyallahu anh'den. Allahu Teâlâ hazretleri buyurdu diyor Peygamber Efendimiz. Allahu Teâlâ hazretleri buyurdu ki;

İze'bteleytü abdî el-mü'mine. Ben bir mümin kulumu müptela kıldım mı, yani bir belaya, bir hastalığa uğrattım mı, hasta ettim mi?

Fe-men yeşkünî ilâ 'uvvâdihî. O da hasta ziyareti için kendisine gelenlere şikâyette bulunmadı mı? Ah şuram çok ağrıyor, mahvol-dum, perişan oldum, bu hastalık beni öldürdü, bitirdi, bilmem ne, geceleri uyuyamıyorum, bilmem ne filan, şikâyet, şikâyet, şikâyet.

Böyle yapmayacak. Ben bir kulumu hasta ettim de, o da kendisini ziyaret edenlere, beni şikâyet etmedi mi?

Atlaktühû min üsârâ. Onu azad ederim. Esirlikten, esirler arasından onu azad ederim. İyi bir hale getiririm.

Sümme ebdeltehû lahmen hayran min lahmihî. Sonra onun etini evvelki etinden daha iyi bir et veririm ona. Vücuduna adale veririm.

Min lahmihî ve demen hayran min demihî. Evvelki kanından daha iyi bir kanla değiştiririm. Kanı değiştirir, adaleleri değişir, vücudu daha iyi hale gelir.

Sümme yeste'nifü'l-amele. Defterini de bir sıfırlarım işe yeniden başlar hiç günah kalmaz.

İşe yeniden başlar ne demek?

Defterini sıfırlarım, günahlarını bağışlarım demek. Ama şikâyet etmeyecek.

Nasılsın Ali?

Aman başım çatlayacak gibi ağrıyor, kaç gündür bu ağrıyı çekiyorum, mmmm neler çekiyorum bilmem ne de bilmem ne de bilmem ne de bilmem ne de bu hastalıkta hep gelir beni bulur. Her sene hasta olurumda bilmem nede. Millet artık bir dokun bin ahhh dinle

kâseyi fağfurdan. Bir dokun artık düğmeye basmışsın gibi şikâyetlerini sıralıyor. Şikâyet etmeyek. Elhamdûlillah çok şükür bu halime. Elhamdûlillah diyecek. O zaman daha iyi ete daha iyi kana şey yapar, şöyle azad eder. Cenâb-ı Hakk onu ve günahlarını sıfırlar, işe yeniden başlar. Anasından doğduğu gün gibi.

İnsanlar hastaların kazandıkları mükâfatları bilselerdi, hasta olmayı temenni bile ederlerdi. Ama temenni etmek yok tabi.

Birisini ziyaret etti Peygamber Efendimiz. Niye yok onun misalini söyleyelim. Bir hastayı ziyaret etti Peygamber Efendimiz, rivayet diyor ki kuş yavrusu gibi kalmıştı adam. Öyle hastalıktan erimiş bitmiş o hale gelmiş ki sanki kuş yavrusu haline gelmişti o kadar.

Demiş ki; Ey mübarek!

Sen hiç Allah'a dua etmesini bilmez miydin? Ne bu halin?

Yani Allah duaları kabul ediyor ya ne bu halin. Biliyorum Ya Resûlullah dua etmesini ama ben Ya Rabbi! Sen bana ahirette çekirme, ne vereceksen dünyada ver, dünyada çektir diye dua ediyorum. Burada çekeyim de ahirette çekmeyeyim diye burada istiyorum demiş. Peygamber Efendimiz öyle demesini

uygun bulmuyor. Allahtan afiyet istenmesini uygun buluyor. Çünkü günahı affedecek olan Allahu Teâlâ hazretleri bu dünyada verip verip üzüp üzüpte affetmek yerine hiç üzmeden de affedebilir. Her şeye kadir. Duaları kabul eder.

Onun için;

Yâ Rabbi! Dünyada da iyilik ver ahirette de iyilik ver.

Rabbenâ âtina fid'dünyâ haseneten ve fil'âhireti haseneten ve kınâ azâbennâr. Biz Allah'ın kullarıyız isteriz. Baklava da isteriz, börekte isteriz, kaymakta isteriz, her şeyin güzelini isteriz. Dünyada da ahirette de iyilik isteriz. Yani bela istemek, kötülük istemek yok. Ama gelirse dayanacak sabredecek. Yani sen hiç dua etmesini bilmez miydin? Dua etseydin de bu duruma düşmeseydin demiş oldu Efendimiz ona.

c. Emanet ve Kulluk

قَالَ اللهُ عَزَّ وَجَلَّ لِآدَمَ: يَا آدَمُ إِنِّي عَرَضْتُ الْأَمَانَةَ
عَلَى السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ فَلَمْ تَطِقْهَا فَهَلْ أَنْتَ
حَامِلُهَا بِمَا فِيهَا؟ قَالَ: وَمَالِي فِيهَا يَا رَبِّ قَالَ: إِنْ
حَمَلْتَهَا أُجِرْتَ وَإِنْ ضَيَّعْتَهَا عُدِّبْتَ فَقَالَ: قَدْ
حَمَلْتُهَا بِمَا فِيهَا فَلَمْ يَلْبَثْ فِي الْجَنَّةِ إِلَّا مَا بَيْنَ
صَلَاةِ الْأُولَى إِلَى الْعَصْرِ حَتَّى أَخْرَجَهُ الشَّيْطَانُ
مِنْهَا

Kâlallahu azze ve celle li-âdeme yâ âdemü innî aradtü'l-emânete ale's-semâvâti ve'l-'ardı fe-lem tütıkhâ fe-hel ente hâmilühâ bi-mâ fîhâ kâle ve mâliye fîhâ yâ rabbi. Kâle in hameltehâ ücirte ve in dayya'taha uzzibte. Fe-kâle hameltühâ bi-mâ fîhâ fe-lem yelbes fi'l-cenneti illâ mâ beyne salâti'l-ûlâ' ile'l-'asri hattâ ahreçhü'ş-şeytânu minhâ.

İbn Abbâs radiyallahu anhüma'dan rivayet edildiğine göre, Allah Teâlâ hazretleri aziz ve celil olan, çok izzetli çok celalli olan izzeti celal sahibi olan Allah Teâlâ hazretleri Âdem atamız aleyhisselam'a buyurmuş ki;

Yâ Âdem!

Ey Âdem!

Innî aradtü'l-emânete ale's-semâvâti ve'l-'ardı. Ben emaneti göklere, yere teklif ettim.

Yüklenir misiniz bu emaneti?

Kabul eder misiniz?

Alabilir misiniz?

Diye teklif ettim.

Fe-lem tütıkhâ. Onlar bu emaneti yüklenemediler.

Fe-hel ente hâmilühâ bi-mâ fîhâ.

Ne hali varsa, o haliyle sen, bu emaneti sana teklif etsem yüklenir misin?

Mükâfatı mukabilinde.

Dedi ki atamız; Âdem aleyhisselam.

Ve mâliye fîhâ yâ rabbi. Yâ Rabbi! Ben bu emaneti yüklenirsem ne var bana mükâfat olarak?

Yüklendiğimiz zaman, teklifini kabul edip bu emaneti yüklediğim zaman ne olacak bana?

Buyurdu ki Cenâb-ı Hakk;

In hameltehâ ücirte. Bu emanete hakkıyla eda edersen, vazifeni güzel yaparsan, ecir, sevap, cennet mükâfatı alacaksın.

Ve in dayya'taha. Emanete hıyanet ederde, başaramazsan, emanete riayeti.

O zaman.

Uzzibte. Azab edileceksin. Bu şartla alıyor musun bunu?

Fe-kâle hameltühâ. Tamam, Yâ Rabbi!

Aldım. Aldım gitti dedi atamız Âdem aleyhisselam. Emaneti yüklendi.

Emanet ne?

Sorumluluk, mükellefiyet, kulluk. Yaparım kulluğu dedi. Dağlar kabul edemedi. Gökler, yerler kabul edemedi. Çünkü Cenâb-ı Hakk'a kulluk çok ciddi bir iş, çok zor bir iş. Yaparım dedi Âdem atamız. Mükâfatına heveslendi, arkasından cennet var, mükâfat var diye yaparım dedi. Ama yapamayınca da azap var. Nasıl olsa yaparım gibi düşündü amma.

Fe-lem yelbes. Çok zaman geçmedi. Hatta öğleden ikindiye kadar bir zaman vakit bile geçmeden, şeytan onu kandırdı, cennetten çıkarttı.

Hani emaneti yüklenecektin?

Şeytan kandırdı.

Nasıl kandırdı şeytan Âdem atamızı?

Demiş ki; Ya Âdem!

Cenâb-ı Hakk sana şu ağaca yaklaşma dedi değil mi?

Evet.

Neden yaklaşma dedi?

Çünkü bu ağacın meyvesinden yerseniz, hanımınla sen ikiniz, melek gibi olacaksınız ve Cennette ebediyen hep kalacaksınız. Hiç bitmek tükenmek bilmeyen bir mutluluk, ebedî saadet elinize geçecek dedi.

Hâlbuki Allah buyurmuştu ki; *Külü*. Yiyin için, fakat şu ağaca yaklaşmayın demişti. Cennetteki bütün meyvelerden her şeyden yiyin, şu ağaca yaklaşmayın demişti.

Bu ağaca neden yaklaşmayın dedi Allah biliyor musun sana ya Âdem?

Bunu yersen ya melek olacaksın ya cennette ebedî kalacaksın. Çok faydası var bunun dedi. O da cennette ebedî kalacağını sanarak şeytanın bu aldatmasına aldandı o ve Havva anamız o meyveden yediler. Cennetten çıkarıldılar. Emaneti bir öğleyle bir ikindi vakti arası kadar tam koruyamadı, götüremedi bozdu.

Çünkü emanet nedir?

Allaha itaat etmek, kulluk etmek, isyan etmemektir. Yani sorumluluk, mükellefiyet. Sorumluluğunu tam taşıyamadı hata işledi. Cennetten çıktı.

Yani Allah yardımcımız olsun. Bu şeytan insanları aldatıyor. Âdem atamızı aldattığı gibi hepimizi aldatabilir. Hem de öyle bir usta aldatıcı ki, öyle uzman ki bu işte. Taaa Âdem atamızın yaratıldığı zamandan bu zamana kadar insanları aldatmaya devam ediyor. Senin gibi kaç kişiyi avucunun içinde döndürdü, parmağının üstünde fıldır fıldır çevirdi, kaç kişiyi aldattı yoldan çıkarttı. Çok usta. Yanaşmasını bilir. Usulüyle, tatlı tatlı yanından yanında gider gider ondan sonra aklını çeler, kafasını bozar, fikrini değiştirir, günahı işlettirir. İçkiyi içirtir, günahları yaptırtır, namazı kıldırılmaz, uykuya devam ettirir kaldırmaz. Her şeyi yapar. Çok usta olduğu için.

Ben hatırlıyorum ve şaşardım yani. Rüyamda sabah namazını kalkacağım ya, rüyamda güzelce namaz kılıyorum, abdestimi alıp namazımı kılıyorum. Tamam, müsterih artık rahat uyu diye içime bir rahatlık geliyor. Tamam. Namazımı kıldım ya, uyuyacağım

artık. Biraz sonra vaziyet anlaşılıyor ki ben sabahı kılmamışım. Ya ezanı duyuyorum ya babam sesleniyor vesaire filan. E ben namazı kılmış gibiydim. Şeytan insanın rüyasına girip kandırıyor ya. Beni de sabah namazını kaldırmamak için kılmış gibi gösteriyor. Hani küçük çocuğu nasıl kandırır? Bak bu yüznumara çişini yap der. Çocuk salıverir, hadi yatak yorgan ıslanır.

Böyle kandırmıyor mu?

Rüyasında yüznumara gibi göstertiyor. Çişini yaptırtıyor, yatağı ıslattırıyor. Böyle kandırıyor. Şimdi bana da sen namazı kıldın yat diyor. Öyle kandırıyor. Öyle kandıracak. Öyle yanaşır yani. Onun için Allaha sığınmak lazım.

Eûzübillâhimineşşeytânirracîm.

Allaha tevekkül etmek lazım. Allaha tam tevekkül edenlere zararı olamıyor. Tam tevekkül edeceğiz. Allah'a sığınacağız. Çok dikkatli olacağız ki Âdem atamızı cennetten çıkartıp da, türlü türlü sıkıntılara soktuğu gibi bizi de sıkıntılara sokmasın. Sağlam duracağız.

Peygamber Efendimiz şurada deccâl hadîs-i şerîflerini okuduğumuzda ne buyurmuştu?

Aman deccâlın fitnesine aldanmayın. *Fes-bitü ibadallah*. Ey Allah'ın kulları! Dininizde sımsıkı sabit durun, sağlam durun demişti. Kandırmaca çok olacak. Aman kanmayın demişti. Deccâlın kandırmasını okumuştuk burada hadîs-i şerîflerden. Nasıl kandıracak milleti diye. Cihan tarihinin en büyük fitnesi deccâl fitnesi.

İnsanları nasıl kandırıyor deccal?

Nasıl kandırıyor belki de çıktıysa?

Herkes şimdi din değiştiriyor. Bu devirde din mi olurmuş diyor. Geç kardeşim geç bunlar eski masallar diyor. Öyle aldanıyor. Sanıyor ki bu radyoların, televizyonların dedikleri, bu dinsizlerin, imansızların yaptıkları doğru. Değil. Büyük bir kandırmaca var. Yığınlar kanıyor. Böyle cihan halkı kanıp gidiyor, cehenneme doğru gümbür gümbür gidiyor.

Allahu Teâlâ hazretleri yardımcımız olsun. Kur'an'a sarılarak, sünnete sarılarak, sünnete sarılarak, sünnete sarıldın mı öğrenirsin böyle öğretir. Peygamber Efendimiz hadîs-i şerifin de öğretir, o zaman anlarsın. Başkası anlamaz. Sen anlatsan bile kolay anlamaz. Boş ver ya der şey yapamaz, kabul edemez, kafası almaz.

Allah bizi yanıltmasın, şaşırtmasın. Allah hepinizden razı olsun.

Sübhâneke lâ ilme lenâ illâ mâ allemtenâ inneke ente'l-alîmü'l-hakîm. Sübhâne rabbinâ rabbi'l-izzeti ammâ yasifûn ve selâmün alâ'l-mürselin ve'l-hamdü lillâhi rabbi'l-âlemîn.

el-Fâtiha.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

[Bütün GURBET SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

